

Una allau de pau (i altres textos)

Suplement del Quadern n. 215 de CJ - (n. 249) - Setembre del 2019
Roger de Llúria, 13 - 08010 Barcelona - 93 317 23 38 - info@fespinal.com
www.cristianismeijusticia.net

Nois i noies

No recordo a qui vaig sentir explicar el que havia passat en aquella aula d'institut, però es veu que el professor va dir:

—Nois, quan hàgiu acabat l'examen el deixeu a la meva taula i sortiu al pati.

Veient que la Paula, asseguda a la tercera fila, semblava que havia acabat però s'estava allà quieta, el professor la va renyar:

—Paula, que no m'entens? He dit que a mesura que acabeu, em deixeu l'examen a la taula i sortiu al pati. Què esperes?

En tornar del pati, a la classe següent, el mateix professor va dir:

—Els nois que es vulguin apuntar a l'equip de futbol, que alcin la mà.

La Paula, com que aquest esport li encanta, no va dubtar gens ni mica a ai-

xecar la mà, però immediatament el professor la va tornar a renyar.

—Paula, que no m'entens? He dit nois, no és un equip de noies.

La Paula i totes les dones, va explicar algú que no recordo, han de fer, sempre i constantment, un esforç especial per saber o intuir si el llenguatge les inclou o no.

El paisatge és una pantalla de plasma

En un paisatge de plasma, les onades són aplaudiments en un estadi, i el mar, plàstics en moviment.

En un paisatge de plasma, les emocions es fabriquen en cadena, en sèrie. En sèries.

En un paisatge de plasma, els diàlegs són muts, el contacte una aplicació i el silenci un botó.

En un paisatge de plasma, el camp és una hectàrea de futbol. La fruita, l'interior d'un envàs.

En un paisatge de plasma, l'esperança són les bateries. Que també s'acaben.

Comunitarisme

Si tot segueix així, serà terrible, la crisi del deute financer posarà fi a l'euro com a moneda única, i el dòlar i el ien deixaran de ser monedes arrogants. Tornarem a les monedes nacionals que, una a una, també aniran morint. De manera que l'únic que es podrà fer serà recuperar les monedes locals sense cap valor a la borsa, els bancs de temps o qualsevol altre sistema d'intercanvi humanitzat. Sense diners, serà terrible, els rics no seran rics i els pobres no seran pobres.

Si tot segueix així, el pànic s'escamparà arreu, s'acabaran el petroli i els seus derivats, els que mouen el món i que transporten tones de mercaderies. Serà terrible, s'acabaran els viatges *low cost* i els aliments exòtics, i lamentablement tornarem al ritme mandrós dels animals tirant dels carros, les bicicletes amb pedals o la vela al vent. Sense gasolina, quina por, es correrà menys i es respirarà millor.

Si tot segueix així, moltes empreses transnacionals, de les que han jugat fort per la globalització, faran fallida. Sense els *pescanoves*, els *campofrios* o els *monsantos* de torn, no hi haurà res a les neveres dels *mercadones* o els *carrefours*. «Tancat per caos», diran els rètols. Serà terrible, què menjarem sense la indústria alimentària? Aliments suficients,

variats, frescos i sans que les xarxes i les cooperatives sense ànim de lucre proveiran procedents de petits establiments pagesos.

Serà terrible, el sistema s'efondrarà completament i amb ell arrossegirà la sanitat i l'educació pública, i ens indignarem amb raó. La vida a les ciutats serà complicada. Fàbriques buides, centres comercials abandonats i els índexs d'atur pujaran i pujaran. Sense res a fer, s'empetitiran les ciutats quan part dels seus habitants se'n vagin i tornin als seus pobles d'abans. Amb menys urbanitat i més ruralitat, es practicaran economies productives senzilles i sostenibles, s'oferiran serveis comunitaris exercits per les millors vocacions, i la comunitat donarà respostes, escalfor i alegries.

Ens esperen molts més sobresalts. Serà terrible. Els asils no acceptaran emmagatzemar vells i velles com si fossin restes de sèrie, i es convertiran en universitats de la recuperació del saber. Ens veurem diferents al mirall perquè ens reconeixem millor. I als carrers o els menjadors populars hi farem amistats, com qui no vol la cosa, sense adonar-nos-en.

La fi d'un capitalisme ens fa por perquè no sabem (encara) que sense ell inventarem comunitarismes que ens faran viure millor.

(Publicat a *No Vamos a Tragar*)¹

Decreixement

N'hi ha que defensen seguir caminant cap endavant, cap al precipici.

N'hi ha que defensen caminar cap enrere, cap a les cavernes.

Però n'hi ha que defensen caminar en cercle per caminar indefinidament.

No callarem

Ningú es va sorprendre quan els fons financers que controlaven el mitjà de comunicació més conegut del país va decidir adquirir els altres dos que li feien la competència. Tampoc van causar alarma quan, inflats pel valor d'ocupar el primer lloc i empesos per la pastanaga del creixement, van dir: «el monopoli s'ha de consolidar», i com si haguessin estat balenes es van anar empassant tot el que se'ls posava al davant de les barbes.

Amb una dosi de deu compres setmanals, es van apoderar de totes les editorials independents, es van fer amos de les publicacions de les associacions de veïns i també es van apropiari dels butlletins parroquials. Fins i tot els diaris de les adolescents amb els seus cadenats de joguina van acabar a les seves mans.

El mateix anava passant en altres territoris fins que un dels fons financers va comprar els que quedaven i aquest, aleshores totpoderós, va decidir comprar totes les reials acadèmies del Planeta. En la mateixa adquisició es van incloure tots i cadascun dels diccionaris.

–Queden suprimitos els idiomes –van imposar.

–Es prohibeix que els ocells cantin.

–Es prohibeix que els peixos obrin la boca.

–Es prohibeix que les tempestes facin sentir trons.

Fins que, al cap d'uns mesos, una jove valenta va decidir llançar una pedra. Una pedra que, quan va caure en terra, va ressonar.

El riu és seu

Durant una visita que José Ramón González va fer al bisbe Pere Casaldàliga,

allà al Mato Grosso, li va demanar com podia combatre la fam.

I en Pere li va respondre amb la definició de Sobirania Alimentària:

–Mira, la fam no té espera. A qui té gana se li ha de donar menjar, després vindrà allò d'ensenyar-li a pescar, però sobretot, sobretot, que sàpiga que el riu és seu.

Una allau de pau

Més o menys tot plegat va començar a ser planificat tres mesos abans, quan la situació a les fronteres era cada vegada més insostenible. Els governs dels països del Nord, enriquits, no tan sols no expressaven cap mena d'intenció de ser solidaris amb els milers de persones que buscaven refugi fugint de les seves guerres i la seva gana, també van decidir expulsar tots els qui ja havien travessat les fronteres.

Va començar com ara comencen moltes coses, amb un missatge a les xarxes socials. I per bé que no es va saber mai qui l'havia preparat, al cap d'uns dies aquell text es va anar multiplicant exponencialment.

El missatge era clar: «Formem una allau de pau. #Allaudepau», i adjuntava un enllaç a un document amb un seguit d'instruccions.

Que aquest missatge es tradueixi a com més idiomes millor i que es distribueixi per tots els racons, que ho impregni tot, que es converteixi en una onada d'audàcia.

«Busca quina és l'assemblea més propera. Pensa en la frontera que tinguis més a prop, en la tanca o en el mur on vulguis actuar.

Organitzeu reunions a les places del barri, als pobles, allà on sigui més

fàcil. Demostrarem la nostra capacitat d'autogestió. El compromís, la valentia i l'organització seran clau.

Prepareu bé el material que necessitareu. Petits explosius, tenalles per tallar filferro, martells, cascós...

Prepareu notes de premsa, busqueu espais als mitjans de comunicació, amb tothom que sigui possible; no ens amagarem, al contrari, serà una acció el més pública i coneguda possible.

Volem que ho sàpiguen els governs, els partits polítics, les institucions nacionals i les internacionals i, per descomptat, les forces de seguretat de cada país.

Estigueu preparades, col·lectivament es fixarà una data».

Inicialment el missatge i la seva proposta va circular per grups d'activistes de l'anticapitalisme, organitzacions de base, moviments pacifistes, associacions de veïns i veïnes, agrupacions feministes, grups de suport mutu, parròquies... però al cap de poc va anar transcendint a totes les capes de la societat.

I, efectivament, els mitjans de comunicació van començar a parlar del tema quan es van adonar que ja eren nombro-

sos els grups que s'anaven reunint i que els missatges de suport s'expandien de manera accelerada. Que #Allaudepau era un grafit que tot ho adornava.

La classe política va tardar més a reaccionar, però finalment es van decidir a abordar aquella mobilització que anava prenent grans dimensions, que s'anava globalitzant. Com és habitual, i com si fos una consigna universal, la resposta de tots els governs va ser la mateixa: «ni se'ls acudeixi actuar perquè ens veurem obligats a emprar la violència».

I va passar. El dia assenyalat van sortir milions i milions de persones de casa seva. Pageses i pagesos amb aixades, grups de joves fent música al ritme de timbals, famílies senceres esgrimint tisores, serres i qualsevol altre estri per assolir l'objectiu. Una allau de pau que des de dins de les fronteres, des dels privilegis d'un suposat primer món o món ric, amb una decisió plena de determinació, va obrir totes les tanques i va fer anar per terra tots els murs que els separaven dels que al seu davant s'esperaven amb gana, fang i pluja al cos.

I es van poden mirar als ulls.

Gustavo Duch Guillot²

1. DUCH, Gustavo (2014). *No vamos a tragar*. Barcelona: Libros del Lince.

2. És coordinador de la revista *Soberanía Alimentaria, Biodiversidad y Culturas*, i col·labora estretament amb moviments camperols com La Vía Campesina o Plataforma Rural. Ha desenvolupat una vessant literària en llibres com *Sin lavarse las manos. Cuentos para antes de comer* (2011). O la sèrie «Mucha gente pequeña», amb tres llibres: *Mucha gente pequeña* (2013), *Secretos* (2015) i el més recent, *Cosechas* (2018), publicats per Pol·len Edicions. A Cristianisme i Justícia va publicar *L'agroindustria sota sospita* (Quadern n. 171, 2011).